

ՎԿՑՅՎԱՆՆԵՐԻ ԲՆԵՒՄԵՆ ԷՆԵԳԵՍ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄՍՐԱՆՈՒՄ

Հունվարի 13-ին, շոբեքշարթի, ժամը 1-ին, Հոգևոր Ճեմարանի հանդիսությանց մեծ դահլիճում, Վեհափառ Հայրապետի բարձր նախագահության տակ, տեղի ունեցավ Հոգևոր Ճեմարանի 1958—1959 ուսումնական տարվա Գ լսարանի չորս շրջանավարտների վկայականների բաշխման հանդեսը: Ներկա էին Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամներ, Մայր Աթոռի միաբանությունը, Հոգևոր Ճեմարանի դասախոսական կազմը և վանքի պաշտոնեությունը: Այստեղ էին նաև Վրաստանի հայոց առաջնորդ գերաշնորհ Տ. Կոմիտաս եպիսկոպոս Տեր-Ստեփանյանը և Մոսկվայի հայոց հոգևոր հովիվ հոգեշնորհ Տ. Պարզե վարդապետ Գևորգյանը:

Հանդեսը սկսվեց «Որք զարդարեցին» շարականով, որից հետո, հանդիսավոր իրադրության մեջ, իր բովանդակալից «հուակ բանք»-ով հանդես եկավ վերատեսուչ գերաշնորհ Տ. Հայկազուն եպիսկոպոս Աբրահամյանը:

«Վեհափա՛ռ Տեր, սրբազա՛ն և հոգեշնորհ հայրեր և սիրելի՛ ներկաներ.

Այս հանդիսավոր պահուն, որքա՛ն իմաստալից են Մատթեոսի Ավետարանի սա խոսքերը. «Հունձք բազում են, և մշակք սակաւ. արդ, աղաչեցէք զտէր հնձոց, զի հանցէ

մշակս ի հունձս իւր»: Այլաբանորեն ըսված այս խոսքը կուղղվի Ավետարանի ճշմարիտ քարոզիչներուն, որոնց պետքը այնքան զգալի էր այդ օրերուն: Ըշմարիտ չէ՞ արդյոք այս խոսքը՝ մեր օրերու համար ալ, երբ աշխարհի ամեն կողմը տարածված հայ հավատավոր ժողովուրդը կարիքը ունի իրական արժանավոր մշակներու:

Հայաստանյայց Եկեղեցին, որ գրեթե երկու հազար տարիներու հոգևոր կազմակերպություն մըն է, հակառակ իր այնքան տագնապալից օրերուն, անսայթաք քայլած է միշտ հայ ժողովուրդին հետ, երբեմն ցնցոտիներ հագած, մերթ վայելուչ պատմուճաններ, սակայն երբեք չէ կորսնցուցած իր հոգեկան բյուրեղ մաքրությունը, շնորհիվ այն մշակներուն, որոնք իմաստուն կերպով գիտցած են իրենց ժամանակին «տալ զկայսերն կայսեր և զԱստուծոյն՝ Աստուծոյ»: Պատի՛վ և փա՛ռք բոլոր այդ անմահ հոգիներուն, որոնք առաջնորդեցին հայ ժողովուրդը «առ ջուրս հանգստեան»:

Ուրախության և գոհունակության պահ է մեզ համար: Մեր առջև կեցած են ահա Հոգևոր Ճեմարանեն չորս շրջանավարտներ, դրած իրենց ձեռքը մաճին վրա: Այս չորս ուսանողները մարմնական սնունդ, հոգևոր

կրթութիւն, լույս և հավատք ստացան այս սուրբ հաստատութիւն մեջ և անոնց հոգին, օրերու հետ միասին, լեցվեցավ լույսովը այն մաքուր կանթեղին, որուն ձեթը, ինչպէս կըսեն շատ գեղեցիկ կերպով մեր անմահ բանաստեղծը թումանյան, հայ ժողովուրդին արցունքն է:

Հայ ժողովուրդի արցունքով լուսավորված այս հոգիները ունին գերագույն պարտք մը դեպի այդ ժողովուրդը, այն է՝ հատուցանել ինչ որ ստացան անկե, «ընդ միոյ երեսուն, ընդ միոյ վաթսուն և ընդ միոյ հարիւր»:

Երջանիկ պիտի ըլլանք ամենքս ալ, երբ դուք լավագույն կերպով գիտնաք արժանավորել զանոնք: Հետեցե՛ք մեր նախնի եռամեծ վարդապետներու մեծ հոգիներուն, ունեցե՛ք անոնց մաքուր և անսասան հավատքը, սիրեցե՛ք մեր ժողովուրդը և Հայրենիքը, և դուք արդեն վարձատրված կըլլաք թե՛ Աստուծմեն և թե՛ հայ ժողովուրդին: Ապրեցե՛ք մաքուր, կրոնավորի մը վայել կյանքով, զամվեցե՛ք ձեր աշխատանքի սեղաններուն, և թող երբեք չմարի ձեր մեջ ուսանիլու և ուսուցանիլու սերը:

ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ԵՐԶԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԸ ՎԵՐԱՏԵՍՈՉԻ ՀԵՏ

Իմ սիրելի՛ ուսանողներ, դուք, որ կարծանանաք այս վկայականին, այն թող շլացան և ձեզ. այդ պաշտոնական թուղթ մըն է լոկ: Այն կոչումը, որուն դուք արժանացած եք, մեծագույն վկայականն է ծառայութեան մեր հավատաւոր ժողովուրդին, որ կսպասե ձեր յուրաքանչյուրի հոգիին մեջ տեսնել իսկական և քաջ հովիվը, որ կղնե իր անձը իր հոտին վրա:

Երջանիկ կզգամ ես ինքս, թերևս ամենեն ավելի, երբ իմ վերատեսչութեան օրով դուք կստանաք ձեր վկայականները: Բայց որքա՛ն

Այս հանդիսավոր առիթով իմ, ինչպէս նաև Հոգևոր Ճեմարանի ուսուցչական կազմի և ամբողջ ուսանողութեան կողմէն, կշնորհավորեմ ձեզ, ձեր այս շատ երջանիկ պահուն: Կմաղթեմ, որ դուք ըլլաք «մշակք առանց ամօթոյ», շմոռնաք երբեք ձեր կյանքին մեջ հայութեան Սրբութիւն Սրբոց Ս. Էջմիածինը, անոր կրանաշնորհ Գահակալները և մանավանդ մեր և ձեր թանկագին Հայրը՝ Վեհափառ Հայրապետը, որուն ունչին և շունչին տակ դուք հասակ առիք և ուռճացաք: Ձեր ամենեն դժվար պահերուն լսեցեք ձեր խղճի ձայնը, ան ձեզ երբեք պիտի չխաբի:

Աստվածային օրհնությունը և հովանին թող ձեր վրա ըլլան, ամեն»:

Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անունից շքուշահավարտներին շնորհավորում և խրատակալ խոսք է ասում պր. Ա. Աղաջանյանը:

Ապա կատարվեց վկայականների բաշխումը: Բարեշնորհ Սանդրո սարկավազ Բեհբուզյանցը, Կարապետ սարկավազ Բենլիյանը, Ժիրայր սարկավազ Ծերեճյանը և ուրարակիր Ցուրակ Աղաջանյանը, դահլիճում հավաքվածների ծափերի տակ, Վեհափառ Հայրապետի ձեռքից աջահամբույրով ստացան ժապավենով փաթաթված իրենց վկայականները: Վեհափառ Հայրապետը վկայականների հետ յուրաքանչյուր շքանավարտի նվիրեց նաև ձեռքի ժամացույց, իսկ վերատեսուչը՝ մեկական զրաբար Աստվածաշունչ:

Այնուհետև, հուզված և խանդավառ մթնոլորտում, խոսք առին չորս շքանավարտները, որոնք նախ իրենց շնորհակալությունը և երախտագիտությունը հայտնեցին Հոգևոր Ծեմարանի վերատեսչին և դասախոսական կազմին:

Նրանք իրենց շնորհակալության հատուկ խոսքն ուղղեցին մանավանդ իրենց հոգևոր Հոր՝ Վեհափառ Հայրապետին և իրենց ուխտը վերանորոգեցին, ուխտ հավատարմություն և անպայմանավոր հնազանդություն:

Ապա խոսք առավ Վեհափառ Հայրապետը.

«Այսօրվա հանդիսությունը բացառիկ տեղ մը կգրավե անշուշտ մեր աշխատանքի այս չորս տարիներու ընթացքին մեջ, վասնզի առաջին անգամն է, որ Մեր օրով Մայր Աթոռի Հոգևոր Ծեմարանը իր շքանավարտները կունենա: Մեր բոլորիս հոգիները ուրախությամբ և ֆաղք հույսերով լեցված են այս պահուս: Կխորհիմք, թե նախ պարտիմք շնորհավորել ձեմարանի վերատեսուչ Հայկազուն սրբազան եղբայրը Մեր, իրեն և ամբողջ դասախոսական կազմին ուղղելով Մեր շնորհակալության խոսքը՝ իրենց տարած անխուճ ու բոլորանվեր աշխատանքին համար, աշխատանք, որով անոնք նշմարիտ հավատով և առափնույթյամբ կկերտեն մեր ուսանողներու հոգիները, գիտությամբ կլուսավորեն անոնց միտքը և իրավ հայրենասիրությամբ կշերմացնեն անոնց սրտերը:

Սիրելի՛ շքանավարտներ, ավարտեցիք ուսմանց վեցամյա ընթացքը մեր Հոգևոր Ծեմարանին, սակայն իրականության մեջ դուր կգանվիք ոչ թե աշխատանքի մը վախճանին, այլ, ընդհակառակը, նշմարիտ մեր աշխատանքի նախապահի սեմին: Վեց տարիներու այստեղ մեր ստացած ուսումը, մեր ստացած դաստիարակությունը, մեր ապրումները և ներշնչումները ուրիշ բան չեն եղած, եթե ոչ արքեպեղ մեր մեջ հոգևոր կյանքին նվիրվելու ներքին զգացումը, ձգտումը և կամեցողությունը: Եթե իրոք ունիք նվիրումի այդ ներքին ապրումը, մեր ազատ կամեով և խոր անկեղծությամբ, այդ կնշանակե, որ մեր հոգիներուն մեջ բյուրեղացած է արդեն հոգևոր կոչումը: Մեր Եկեղեցին, Ս. Էջմիածինը, մանավանդ մեր օրերուն, կարիք ունի կոչումի տեր մարդոց, որոնք, հոգևոր սեմը հագած, ծանր բայց ֆաղք լուծը տանին անտրտունը և առանց սակարկելու, նշմարիտ նվիրումով:

Մեր՝ հոգևորականներու մեջ երբեք պետք չէ խոսիլ փառասիրությունը, անհատական շահերը, եսասիրական կիրքերը կամ արծարսիրությունը: Այլապես պիտի ըլլայինք բախտախնդիրներ և խոսքի վաճառականներ՝ արժանի մեր ժողովուրդի արհամարհանքին: Այսպիսի հոգևորականներ ավելի վնաս կպատճառեն Եկեղեցիին և մեր ժողովուրդին, քան թե արտաքին օտար մեր հակառակորդները: Եթե այսօր մեր ամբողջ հոգևորականությունը կանգնած ըլլար իր կոչման հոգեվոր-բարոյական և հայրենասիրական զգացումներու բարձունքին վրա, պիտի խնայվեր մեր Եկեղեցիին ազգակործան ու կեղեցափանդ այն տագնապը, որ ստեղծվեցավ հայ Սփյուռքի մեջ որոշ տեղեր:

Տեսնելով անդունդը, որ կզրոպիլն ուղեկորույսները, սիրելի՛ երիտասարդներ, ուղեցե՛ք մեր հայացքը դեպի Ս. Էջմիածին և անգամ մը ևս ուխտեցե՛ք մնալ հավատարիմ մեր ուխտին՝ անձնուրացությամբ ծառայելու մեր Ս. Եկեղեցիին, հայ ժողովուրդին և մեր վերածնած Մայր Հայրենիքին:

Գիտե՛նք, բազում դժվարություններ կան ձեր առաջ, հոգևոր ասպարեզին մեջ: Բայց ո՛ր շկան դժվարություններ: Ծճմարիտ նկարագիրները դժվարությանց առաջ առավել

կամրանան, առավել կրքաւեղանան, առավել կրքոցավառվին, առավել բռիչք կառնեն: Արտասահմանի մեջ սկիզբ առած աագնապը և Ս. էջմիածնի դեմ բշխամական արարքները բող առավել գորացնեն և առավել գտնայրնդեն ձեզ, ձեր առաքելութեան ուղիղ ճանապարհի վրա:

Այո, դժվար է հայ հոգեւորական ըլլալը: Բայց դժվար է նաև հայ ըլլալը: Ի՞նչ այս դժվարութիւնները տեղ մը իրար կհանդիպին ու կնույնանան: Այդ մեր հպարտութիւնն է:

Հոգեւոր որդի՛ք Մեր սիրելի, կհամբուրենք ձեր ճակատները և կօրհնենք զձեզ: Շնորհիք ընդ ձեզ»:

Հանդեսի երկրորդ բաժնում գործադրվեց գեղարվեստական ծրագիրը:

Հոգեւոր ճեմարանի շրջանավարտ ուսանողների վկայականների բաշխման հանդեսը վերջացավ Տերունական աղոթքով և վեհափառ Հայրապետի «Պահպանիչ»-ով:

